Nagrade evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti 2027 – pravila tekmovanja

Kazalo

Vsebina

1. OZADJE IN CILJI 2
2. EVROPSKE PRESTOLNICE VKLJUČEVANJA IN RAZNOLIKOSTI 2
3. POSTOPEK IN MERILA ZA DOLOČITEV DOBITNIKOV NAGRAD EVROPSKIH PRESTOLNIC VKLJUČEVANJA IN RAZNOLIKOSTI ZA LETO 2027 TER POSEBNE NAGRADE 3
   - 3.1 Sestava evropske žirije za splošno nagrado 3
   - 3.2 Sestava evropske žirije za posebno nagrado 3
   - 3.3 Merila za upravičenost 4
   - 3.4 Dodatne informacije 4
   - 3.5 Časovnica 4
4. POSTOPEK OCENJEVANJA 5
   - 4.1 Postopek izbire in ocenjevanja 5
   - 4.2 Merila za podeljevanje nagrad 6
5. UREDITEV IN KONČNI ROKI ZA ODDAJO PRIJAV 8
6. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV 8
7. DODATNE INFORMACIJE 8
8. PRILOGE 8

1. OZADJE IN CILJI

Komisija je dala zagon prizadevanjem za enakost s sprejetjem strategije o pravicah invalidov za obdobje 2021–2030, strateškega okvira EU za enakost, vključevanje in udeležbo Romov za obdobje 2020–2030, prenovo strategije za enakost LGBTIQ+ oseb za obdobje 2026–2030 in strategije za enakost spolov za obdobje 2026–2030 ter sprejetjem prve strategije za boj proti rasizmu za obdobje 2026–2030.

Komisija se je v strategiji za boj proti rasizmu za obdobje 2026–2030, strategiji za enakost LGBTIQ+ oseb za obdobje 2026–2030 in strategiji za enakost spolov za obdobje 2026-2030 zavezala, da bo še naprej imenovala evropske prestolnice vključevanja in raznolikosti. **Namen nagrad evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti je prepoznati, omogočiti prepoznavnost in poudariti najboljše prakse kraja, mesta ali regije[1], ki so lahko vir navdiha za druga evropska mesta pri ustvarjanju bolj raznolikih in vključujočih okolij za svoje prebivalce.** Namen je prepoznati najboljše prakse, ki spodbujajo raznolikost (v smislu spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti in/ali identitete LGBTIQ+) kot vir bogastva in inovacij, prispevajo k vključujočim politikam in sistemom ter spodbujajo občutek pripadnosti za vse prebivalce lokalnih oblasti.

2. EVROPSKE PRESTOLNICE VKLJUČEVANJA IN RAZNOLIKOSTI

Nagrade evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti (v nadaljevanju tudi: nagrade) bodo podeljene trem mestom v dveh ločenih kategorijah:

- lokalne oblasti z manj kot 50 000 prebivalci,
- lokalne oblasti z več kot 50 000 prebivalci.

V vsaki kategoriji bodo razglašena prvo (edini dobitnik naziva evropska prestolnica vključevanja in raznolikosti za določeno leto), drugo in tretje mesto. Kandidati lahko prejmejo tudi posebno omembo, ki je odvisna od ocene njihovih stalnih in pozitivnih prizadevanj v izjemno zahtevnih okoljih ali okoliščinah, kar lahko predstavlja vir navdiha za druga evropska mesta. Posebno omembo lahko prejme največ en kandidat iz ožjega izbora za vsako od obeh navedenih kategorij.

Za nagrado se lahko potegujejo vse lokalne oblasti v EU (npr. kraji, mesta, regije).

Leta 2027 bo podeljena tudi posebna nagrada za lokalne oblasti za **boj proti rasizmu[2]**. V tej kategoriji bodo razglašeni trije dobitniki nagrade (prvo, drugo in tretje mesto). Pri tej posebni nagradi, za katero obstaja samo ena kategorija, se ne upošteva velikost lokalne oblasti.

Ta pravila tekmovanja je pripravila in objavila Evropska komisija, ki bo tekmovanje začela in vodila ob podpori zunanjega sekretariata za evropske prestolnice vključevanja in raznolikosti.

[1] Katere koli lokalne oblasti, ki jih vodi izvoljen organ.

[2] Strategija proti rasizmu za obdobje 2026–2030 temelji na cilju boja proti vsem oblikam rasizma, vključno z rasizmom proti temnopoltim, anticiganizmom, antisemitizmom, rasizmom proti osebam azijskega porekla in sovraštvom do muslimanov.

3. POSTOPEK IN MERILA ZA DOLOČITEV DOBITNIKOV NAGRAD EVROPSKIH PRESTOLNIC VKLJUČEVANJA IN RAZNOLIKOSTI ZA LETO 2027 TER POSEBNE NAGRADE

Prijavo za nagrade bodo glede upravičenosti preverili in jo predhodno ocenili neodvisni strokovnjaki. Končno odločitev bo sprejela evropska žirija, ki bo določila končno razvrstitev v dveh splošnih kategorijah (lokalne oblasti z manj oziroma več kot 50 000 prebivalci), ter evropska žirija za posebno nagrado, ki bo določila končno razvrstitev v kategoriji posebne nagrade.

Lokalne oblasti se lahko prijavijo tako na splošno tekmovanje kot na tekmovanje za posebno nagrado.

3.1 Sestava evropske žirije za splošno nagrado

Evropska komisija bo neodvisne strokovnjake imenovala za fazo predhodnega ocenjevanja, člane evropske žirije pa za fazo končnega izbora. Evropska žirija bo sestavljena iz najmanj petih članov, ki zastopajo evropske nevladne organizacije.

Člani evropske žirije bodo pregledali predlog razvrstitve, ki ga bodo v fazi predhodnega ocenjevanja pripravili neodvisni strokovnjaki. Pri svoji oceni bodo upoštevali kvalitativno presojo na podlagi poročila neodvisnih strokovnjakov in uporabili merila za podeljevanje nagrad iz oddelka 4.2 v nadaljevanju. V vsaki kategoriji splošnega tekmovanja bodo izbrali tri lokalne oblasti in jih razvrstili na prvo, drugo in tretje mesto.

Člani evropske žirije so posamezniki, ki so imenovani v lastnem imenu ter delujejo neodvisno in v javnem interesu. Svoje naloge opravljajo brezplačno in ob podpori sekretariata za podelitev nagrade. Posamezniki, imenovani za člane evropske žirije, morajo s podpisom „izjave o odsotnosti nasprotja interesov“ na sestanku evropske žirije razkriti vse okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov.

3.2 Sestava evropske žirije za posebno nagrado

Evropska komisija bo leta 2027 podelila posebno nagrado **lokalnim oblastem za boj proti rasizmu**. Uporabil se bo enak postopek kot pri splošnem tekmovanju, tj. ocenjevanje meril za upravičenost in podeljevanje nagrad.

Evropska žirija za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“** bo sestavljena iz najmanj petih oseb, ki zastopajo evropske nevladne organizacije in/ali druge ustrezne nacionalne in evropske deležnike.

Evropska komisija bo imenovala evropsko žirijo za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“** in neodvisne strokovnjake za izvedbo faze predhodnega ocenjevanja.

Člani evropske žirije za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“** bodo pregledali predlog razvrstitve, ki ga bodo v fazi predhodnega ocenjevanja pripravili neodvisni strokovnjaki. Pri svoji oceni bodo upoštevali kvalitativno presojo na podlagi poročila neodvisnih strokovnjakov in uporabili merila za podeljevanje nagrad iz oddelka 4.2 v nadaljevanju. Izbrali bodo tri lokalne oblasti ter jih razvrstili na prvo, drugo in tretje mesto.

Člani evropske žirije za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“** so posamezniki, ki so imenovani v lastnem imenu ter delujejo neodvisno in v javnem interesu. Svoje naloge opravljajo brezplačno in ob podpori sekretariata za podelitev nagrade. Posamezniki, imenovani za člane evropske žirije za posebno nagrado, morajo s podpisom „izjave o odsotnosti nasprotja interesov“ na sestanku evropske žirije razkriti vse okoliščine, ki bi lahko povzročile nasprotje interesov.

3.3 Merila za upravičenost

Na to povabilo k oddaji prijave se lahko odzovejo naslednji kandidati:

3.3.1 Organ, ki odda prijavo, **mora biti lokalna oblast** (kraj, mesto ali regija itd.) v eni od držav članic EU. Organ, ki odda prijavo, mora biti upravna enota, ki jo vodi mestni svet ali druga oblika demokratično izvoljenega upravnega organa. **Prejšnji dobitniki nagrad v letu 2027 ne morejo kandidirati.**

3.3.2 Kandidati **izpolnijo vse oddelke skupne prijavnice** za nagrade evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti 2027 (Priloga I) ter pri tem upoštevajo omejitve števila znakov, ki so navedene za vsak oddelek prijavnice. Kandidati za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“** dodatno izpolnijo ustrezni oddelek, ki je namenjen posebni nagradi (oddelek H v prijavnici). Znaki, ki presegajo določeno omejitev števila znakov, ne bodo upoštevani, zato bodo lahko odgovori v prijavi nepopolni.

3.3.3 Prijave je treba **izpolniti in oddati prek spletne prijavnice do 26. februarja 2027 (do 12.00 po srednjeevropskem času).**

3.3.4 Kandidati morajo priložiti **častno izjavo (Priloga III), ki jo podpiše župan** ali najvišji predstavnik, ki je po nacionalni zakonodaji pooblaščen za zakonito zastopanje kraja/mesta/regije.

3.4 Dodatne informacije

Smernice za kandidate (**Priloga II**) je treba brati v povezavi s prijavnico za nagrade evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti za leto 2027.

Poleg tega lahko kandidati svojo prijavo podprejo s predstavitvijo PowerPoint z desetimi prosojnicami, ki jo naložijo ali navedejo povezavo do nje, in s tem ponazorijo ter poudarijo prednosti svoje prijave. Ta predstavitev se lahko uporabi med podelitvijo nagrad za promocijo kandidatov iz ožjega izbora.

Prijave se lahko izpolnijo v katerem koli uradnem jeziku EU; prevedene bodo s sistemom za strojno prevajanje. Kandidatom se priporoča, da prijavo oddajo v angleščini, če je to mogoče, da se olajša obravnava predlogov in pospeši postopek ocenjevanja.

Sekretariat za podelitev nagrad lahko v primeru tiskarskih in/ali administrativnih napak ali v zvezi z manjkajočimi dokumenti stopi v stik z lokalnimi subjekti.

3.5 Časovnica

Naloge	Obdobje
Začetek postopka prijave	oktober–november 2026
Zaključek postopka prijave	26. februar 2027 (ob 12.00 po srednjeevropskem času)
Ocena neodvisnih strokovnjakov	februar / marec 2027
Ocena evropskih žirij (splošno tekmovanje in posebna nagrada **„boj proti rasizmu“**)	marec / april 2027
Obveščanje kandidatov	marec / april 2027
Slovesna podelitev nagrad evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti za leto 2027	3. junij 2027

4. POSTOPEK OCENJEVANJA

4.1 Postopek izbire in ocenjevanja

Izbor lokalnih oblasti, ki bodo prejele naziv evropske prestolnice vključevanja in raznolikosti za leto 2027 in posebno nagrado **„boj proti rasizmu“**, ter končna razvrstitev temeljita na standardnem sklopu meril za ocenjevanje za zagotovitev doslednosti, preglednosti in pravičnosti postopka.

Merila za podeljevanje nagrad in njihova teža so navedeni v oddelku 4.2. Kandidati, ki v zvezi s svojimi odgovori na vprašanja, povezana s splošno nagrado, ne bodo prejeli vsaj 60 točk, ne bodo uvrščeni v krog tekmovanja za splošno ali posebno nagrado na ravni evropske žirije.

Izbor poteka v dveh fazah: **predhodno ocenjevanje**, ki ga opravijo neodvisni strokovnjaki, in **končni izbor na evropski ravni, ki ga opravi evropska žirija**. Evropska komisija si pridržuje pravico, da izključi vse kandidate, ki ne spoštujejo evropskih vrednot iz člena 2 Pogodbe o Evropski uniji[3].

Sekretariat za podelitev nagrad preveri, ali prejete prijave izpolnjujejo formalne in pravne zahteve iz oddelka 3.3 Merila za upravičenost. Prijave, ki teh zahtev ne izpolnjujejo, se ne bodo nadalje obravnavale in bodo izključene iz tekmovanja.

- *Predhodno ocenjevanje*

Fazo predhodnega ocenjevanja bodo izvedli neodvisni strokovnjaki, ki jih imenuje Evropska komisija.

Predhodno ocenjevanje lokalnih oblasti, ki ga bodo opravili neodvisni strokovnjaki, bo pred sestanki

[3] Člen 2 Pogodbe o Evropski uniji določa, da EU „temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin“. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v „družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških“.

evropske žirije predstavljeno evropskima žirijama v obliki poročila o ocenjevanju in bo služilo kot referenčni dokument za posvetovanje evropske žirije.

Neodvisni strokovnjaki bodo pripravili ožji izbor največ 20 prijav (po 10 v vsaki kategoriji – lokalne oblasti z manj oziroma več kot 50 000 prebivalci) in ga v svojem poročilu predložili članom evropskih žirij (splošno tekmovanje). V poročilo evropski žiriji za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“** bodo vključili največ 10 prijav.

- *Končni izbor / Posvetovanje evropske žirije*

Člani evropske žirije se bodo marca 2027 / aprila 2027 sestali v Bruslju (ali na spletu), da bi za vsako kategorijo določili zmagovalca, drugouvrščenega in tretjeuvrščenega. Njihovo posvetovanje bo temeljilo na poročilu o oceni, ki ga bodo prejeli od neodvisnih strokovnjakov, in upoštevanju meril za podeljevanje nagrad (oddelek 4.2 v nadaljevanju).

- *Slovesna podelitev nagrad*

Dobitniki nagrad evropskih prestolnic vključevanja in raznolikosti za leto 2027 ter posebne nagrade **„boj proti rasizmu“** bodo razglašeni na slovesni podelitvi 3. junija 2027 v Bruslju (ali na spletu) ter na spletišču nagrade. Župani oziroma pravni zastopniki zmagovalnih kandidatov iz vseh kategorij bodo povabljeni v Bruselj (ali na splet), da se udeležijo slovesne podelitve nagrad in prevzamejo nagrado.

- *Povratne informacije*

Vsako od mest iz ožjega izbora lahko zaprosi za povratne informacije o vsebini svoje prijave, ki bodo na podlagi takšne prošnje tudi posredovane.

4.2 Merila za podeljevanje nagrad

Neodvisni strokovnjaki in evropska žirija bodo prijave lokalnih oblasti, ki kandidirajo, ocenjevali na podlagi naslednjih meril za podeljevanje nagrad:

Narava in obseg pobud

Kandidati predložijo opis ključnih pobud, ki so odziv na raznolikost in vključevanje – ne glede na to, ali so že bile izvedene ali se izvajajo. Pobude, ki celovito pokrivajo različne razloge za diskriminacijo (zlasti spol, starost, invalidnost, etnično ali rasno poreklo, vero ali prepričanje in identiteto LGBTIQ+) in izkazujejo presečni pristop, bodo imele prednost.

Prijave morajo izkazovati skladen pristop k raznolikosti in vključevanju na različnih področjih politike ter ambiciozno vizijo za boj proti diskriminaciji na lokalni ravni.

Sprejemanje odgovornosti / raven zavezanosti

Kandidati morajo predstaviti okvira strategije in politike, vzpostavljena v lokalni upravi za obravnavanje raznolikosti in vključevanja, ter strukturo za spodbujanje njunega izvajanja. **V prijavi je treba dokazati, da so pobude del usklajenega okvira strategije ali politike in ne le *ad hoc* projekti.** Izjava o politikah in zaveze k raznolikosti in vključevanju na visoki ravni odgovornosti morajo biti jasno navedene. Raznolikost in

vključevanje je treba vključiti v politike, programe in/ali predpise lokalne oblasti. Zagotoviti je treba informacije o ustreznih strukturah za spodbujanje teh strategij in politik ter virih (osebje, proračun itd.), dodeljenih za izvajanje teh strategij in politik.

Vpliv

Pobude lokalne oblasti morajo imeti dokazljiv pozitiven vpliv na položaj in izkušnje ljudi iz skupin, izpostavljenih diskriminaciji, ter na njihovo splošno kakovost življenja. Predstavijo se koristi za skupine, izpostavljene diskriminaciji (na podlagi spola, starosti, invalidnosti, etničnega ali rasnega porekla, vere ali prepričanja in identitete LGBTIQ+), pri čemer se dodatno pojasni, kako pobude koristijo širšemu prebivalstvu. Kandidati vključijo kvalitativne in kvantitativne podatke, kot so konkretne izhodne vrednosti ključnih kazalnikov uspešnosti, da podprejo trditve o vplivu, pri čemer navedejo konkretne pobude v zvezi s tem.

Kakovost in trajnost pobud

Kakovost rezultatov na področju raznolikosti in vključevanja je opredeljena v smislu izboljšanja kakovosti življenja skupin, izpostavljenih diskriminaciji (na podlagi spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti in/ali identitete LGBTIQ+), ter koristi za širše prebivalstvo. Kandidati navedejo, kateri kazalniki ter mehanizmi ocenjevanja in spremljanja, kot so naročene neodvisne ocene ali revizije, so bili vzpostavljeni za zagotavljanje kakovosti pobud, njihove skladnosti z nacionalnimi standardi in zakonodajo ter njihove usklajenosti z nacionalnimi in/ali evropskimi strategijami.

Kandidati navedejo ukrepe, sprejete za zagotovitev trajnosti sprejetih pobud in doseženih rezultatov. Doseganje trajnostnih rezultatov vključuje kontinuiteto prizadevanj, uporabo znanja, pridobljenega iz pobud, ter varnost pri vlaganju v ohranjanje in nadgrajevanje doseženih rezultatov ter zagotavljanju virov za to.

Vključenost ljudi, ki so izpostavljeni diskriminaciji

Pri načrtovanju, izvajanju in ocenjevanju pobud lokalne oblasti za raznolikost in vključevanje se mora odražati dejavna in jasna vključenost ljudi, ki so izpostavljeni diskriminaciji, njihovih predstavniških organizacij ter strokovnjakov za raznolikost. Kandidati nadalje navedejo, kako zagotavljajo sredstva in podporo tem predstavniškim organizacijam ter podpirajo njihovo učinkovito vključenost.

Merilo	**Najvišje število točk**
Narava in obseg pobud	25
Sprejemanje odgovornosti / raven zavezanosti	25
Vpliv	20
Kakovost in trajnost pobud	15
Vključenost ljudi, ki so izpostavljeni diskriminaciji	15

SKUPAJ	100

Lokalne oblasti, ki se potegujejo za posebno nagrado **„boj proti rasizmu“**, izpolnijo tako splošni del prijavnice kot tudi del, namenjen posebni nagradi. Ocenjevanje za to posebno nagrado se bo izvedlo na podlagi enotnega merila za podeljevanje nagrad, pri čemer bo najvišje število točk 25.

5. UREDITEV IN KONČNI ROKI ZA ODDAJO PRIJAV

Natečaj se bo zaključil 26. februarja 2027 (ob 12.00 po srednjeevropskem času) (GMT + 1). Prijavnico je treba izpolniti v celoti in oddati **izključno prek spletnega orodja.**

Za oddajo popolne spletne prijave je treba zagotoviti naslednje:

- izpolnjeno spletno prijavnico (Priloga I),
- častno izjavo (Priloga III), ki jo mora podpisati župan ali najvišji predstavnik, ki je po nacionalni zakonodaji pooblaščen za zakonito zastopanje mesta/mestnega območja, in jo je treba naložiti v prijavnico.

6. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV

Komisijo zavezuje Uredba (ES) 2018/1725 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Unije. Osebni podatki v oddani prijavnici se obdelujejo v skladu z veljavnimi predpisi. Kandidati lahko na podlagi pisnega zahtevka pridobijo dostop do svojih osebnih podatkov in popravijo vse netočne ali nepopolne podatke. Evropska komisija je pooblaščena, da v kakršni koli obliki in na kakršnem koli mediju objavi ali navede naslednje informacije:

- imena zmagovalcev,
- predmet nagrade.

7. DODATNE INFORMACIJE

Postopek prijave, delo neodvisnih strokovnjakov in delo obeh evropskih žirij olajšuje sekretariat za podelitev nagrade, ki ga vodi zunanji izvajalec. Sekretariat pomaga tudi pri dejavnostih odnosov z javnostmi, povezanih s sistemom za podeljevanje nagrad prek spletišča nagrade in različnih komunikacijskih kanalov, kot so brošure, družbeni mediji, videoposnetki itd.
Stopite v stik s sekretariatom po elektronski pošti: just-city-awards@ec.europa.eu

8. PRILOGE

I Prijavnica

II Smernice

III Častna izjava